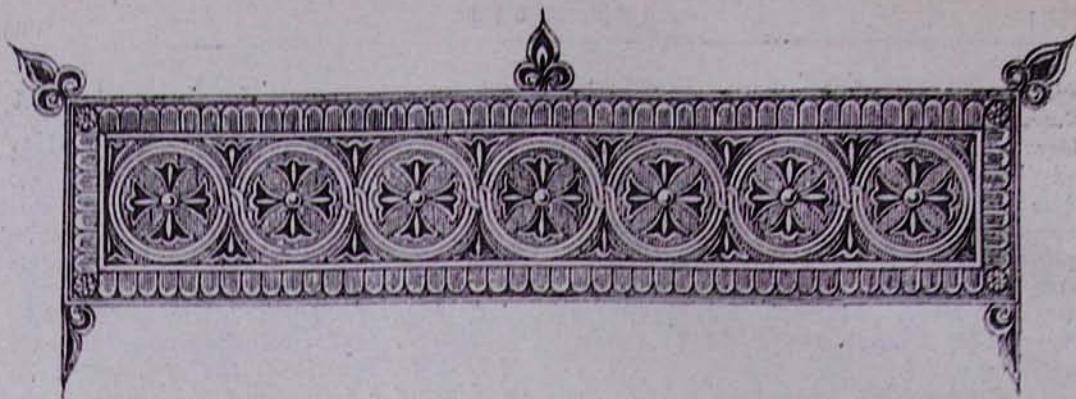

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏՎԶՈՒԹՅՈՒՆ

Հոկտեմբերի 6-ին, շաբաթ օրը, Մայր Աթոռում ուրախության, հոգևոր բերկրանքի ցնծատուն էր ողջ միաբանության, ճեմարանի ուսանողության և հավատացյալ հայ ժողովրդի համար:

Նորին Ա. Օծուխյուն Վեհափառ Հայրապետը Իր զահակության առաջին տարեգարձի երջանիկ առիթով, Մայր Աթոռի երիտասարդ ու ճեմարանավարտ հոգևորներ՝ Տ. Պարզե, Տ. Նղիշե, Տ. Վահան, Տ. Հայրիկ, Տ. Մուշեղ, Տ. Տիրայր, Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոսի շնորհեց մասնավոր վարդապետական իշխանության առաջին շորս աստիճանները:

Շնորհաբաշխության այս նվիրական օրը ուրախության արցունք կար նորին Ա. Օծուխյուն Վեհափառ Հայրապետի աչքերում այն խորունկ համոզմամբ, որ Մայր Աթոռում, հարազատ Հայրենի իշխանության հովանու ներքո, աճում, ամրապնդվում է Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին, ի մխիթարություն հայ հավատացյալ ժողովրդի: Ավելի քան մխիթարական ու բաջալերիչ էր այն հանգամանքը, որ չի մեռել նախնայաց ծառայության և նվիրման ոգին նաև մեր օրերում, Հոգևոր ճեմարանից շրջանավարտ Մայր Աթոռի երիտասարդ միաբանների սրտում, որոնք կողմնում են արժանավոր ժառանգորդները լինելու մեր նախնայաց սուրբ արյունով և կյանքով ձեռք բերված անկրկնելի հոգևոր արժեքների:

Դեռ երեկ, նրանք, մեր այսօրվա յոթ արքեպիսկոպոսները, եկած «ի կողմանց և ի գավառաց Հայաստան աշխարհի» (Կորյուն), որպես Հոգևոր ճեմարանի ուսանողներ, վեհերոտ քայլերով մտան ճեմարանի դռնից ներս, ու այնտեղ, վանական ու ճեմարանա-

կան հոգևոր-մշակութային մթնոլորտում, օրերի հետ աճեցին, զարգացան մտքով, հոգով և մարմնով, և այսօր, վեղար ի դուխ, հովվական դավադանն ի ձեռին, դարձել են «աշակերտք ճշմարիտ բանին բարոգութեան»:

Հոգևոր ճեմարանը իր գոյության կարճ ժամանակաշրջանում պատվով կատարեց իր պարտքը և արդարացրեց Ամենայն Հայոց Հայրապետության ու հայ հավատացյալ ժողովրդի ակնկալությունները: Հոգևոր ճեմարանը ավելցեց Եկեղեցուն և Ազգին իր երախայրիքը, կուսակրոն եկեղեցականների առաջին խումբը, որն ուխտել է անհաճախ սիրով ու նվիրումով, հոգևորականի բարձր գիտակցությամբ, ժուժկալությամբ, աղքատության, անպայման հնազանդության հայրապետահաստատ կանոնների համաձայն, ծառայել Մայր Աթոռ Ա. Էջմիածնին և Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցուն:

Շաբաթ երեկոյան, ժամերգությունից առաջ, եկեղեցական թափորով Վեհափառ Հայրապետը, և հետ ժամերգության, հավատացյալների և ուխտավորների խումբ բաղմության ներկայության, Մայր Տաճարի Իջման Ա. Սեդանի առաջ, պատշաճ հանդիսությամբ կատարեց մասնավոր վարդապետական իշխանության տվչությունը: Հանդիսությանց ներկա էին և մասնակցում էին Տ. Նղիշե և Տ. Սիոն արքեպիսկոպոսները:

Վեհափառ Հայրապետը նստեց «յԱթոռ, երեսն յարեւելս, և հրաւիրեալքն բացաւք զխովք ի դռն՝ զան առաջի նորա»: Խորատավիրակն էր Տ. Շահն վարդապետ Աճեմյանը, իսկ վարդապետներից մեկը «բերէ զգաւազանն ծածկեալ շղարշիւ և կանգնի առընթեր»:

Շատ հուզիչ և սրտազրավ է արդարև մեր եկեղեցական ձեռնադրությանը արարողությունը, ևս առավել մեծ նշանակություն է ունեցել մեր եկեղեցական կյանքում «մասնավոր վարդապետական դասադաս տալու» սրտառուլ արարողությունը, որ «յօրինեալ է Ա. Գրիգորի Տաթևացու հշմարտութեան վարդապետի, գերահանճար հոգևորի և անյաղժ ախոյեների սուրբ հաւատով»:

Կանգնել է Վեհափառ Հայրապետը Փրկչի Իշման սուրբ սեղանի առաջ, և նրա շուրջը՝ Իր աշակերտները, բոնած միասնաբար մասնավոր վարդապետական իշխանությունը խորհրդանշող զավազանը:

Եվ Վեհափառ Հայրապետը, խոսքն ուղղելով նորընծա վարդապետներին, Իր հայրական քաջալերական և խրատական խոսքն է ուղղում նրանց և ասում.

ՆՈՐԸՆԾԱ ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐԸ ՎԵՀԱՓԱՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԵՏ

Զախից աջ՝ Տ. Մեսրոպ վրդ. Անթրայան, Տ. Մուշկ վրդ. Պետիկյան, Տ. Վահան վրդ. Գալամդարյան, Տ. Պարզե վրդ. Դուրգյան, Տ. Նիկիշ վրդ. Սարգսյան,

ՎԵՀԱՓԱՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԵՏ Վրդ. Պետիկյան, Տ. Վահան վրդ. Գալամդարյան, Տ. Հայրիկ վրդ. Ավետիսյան, Տ. Տիգրայր վրդ. Մարտիկյան:

Նորին Ա. Օծություն Վեհափառ Հայրապետը, Տաթևացու հոգով և նախանձախնդրությամբ, շարականների, աղոթքների, սուրբգրական ընթերցումների կատարմամբ, աստիճան առ աստիճան շնորհում է մասնավոր վարդապետության զավազանի տվչությունը. «Առ զսուրբ դասադասն ի ձեռաց Հոգւոյն Սրբոյ, ունել իշխանութիւն քարոզել զբան կենաց ողջամիտ վարդապետութեամբ յունկն հաւատացելոց»:

Ամենայն Հայոց Հայրապետի սուրբ շրթներով աստվածային շնորհն է իջնում նրանց վրա, «որք հրախրեցան յաստիճան վարդապետութեան», և որոնք ստանում են «համարձակութիւն քարոզելոյ զբանն կենաց» և հրահանգ՝ պահելու «զպատուէր օրինադրութեանց հարցն սրբոց՝ ողջամիտ վարդապետութեամբ ըստ Հայաստանաց եկեղեցւոյ»:

Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով վերջ է գտնում արարողությունը:

«Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ»:
«Ուրախ լիք, Սուրբ եկեղեցի», զի այսօր Մայր Աթոռի յորք միաբաններ, յորք երիտասարդ արեղաներ պսակվեցան վարդապետական իշխանության շուրջ աստիճաններով և ուխտեցին Քեզ ծառայել մինչև իրենց կյանքի վերջին շունչը:

Սիրելի՛ նորընծա վարդապետներ. կանգնած եք Միաձնի Իշման սուրբ սեղանի առաջ, մեր լույս հավատքի Մայր Տաճարին մեջ, Հայաստան աշխարհի ստիճ վրա, հավերժական Արարատի և Արագածի փեշերուն, և այս սուրբ պահուն Ամենայն Հայոց Հայրապետ Ձեզ շնորհեց զավազան կրելու և ժողովրդին քարոզելու հոգևոր իշխանությունը:

Դուք այսօր անգամ մը ևս ուխտեցիք ամուր մնալ Ձեր հավատքին վրա և եկեղեցւոյ ծառայել մեր Ս. եկեղեցիին, մեր Մայր Աթոռին, մեր հավատացյալ ժողովրդին և մեր վերածաղկած Մայր Հայրենիքին:

Մենք ևս Մեր սրտաբուխ աղոթքով հայցեցինք, որ Տերը Ձեզ պահեն պահպանեն ամեն փորձություններին:

Դուք, յոթը վարդապետներդ, Մայր Աթոռիս Հոգևոր Ճեմարանի առաջին հունձն են, երջանկահիշատակ Դևոք Ձ Հայրապետի սաները, որ Մեր օրով եկաք Մեր կողմին աշխատելու որպես սպասավորներ Ս.Նկեղեցվո և Մայր Աթոռի:

Անցնող մեկ տարվան ընթացքին Մեր ամբողջ ուշադրությունը և գուրգուրանքը կեդրոնացուցինք Ձեր վրա, Դուք լավ գիտե՞ք այդ: Ամեն ինչ րիւնք, որպեսզի մանավանդ Ձեզ ներշնչենք անկեղծ հավատով առ Աստված, նվիրում դեպի մեր բազմադարյան Ս. Նկեղեցին, պաշտամունքը ամենայն հայոց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, սեր և ծառայելու զգացում դեպի հայ ժողովուրդը և Հայրենիքը, աշխատելու եռանդ առանց ծուլության, առանց արժաբարձության, առանց բամբասանքի, առանց նախանձի, առանց գոռոզության և առանց այլ տկարությունների:

Մենք կամեցանք Ձեր երիտասարդ հոգիներում մեջ արժարժել Նկեղեցիին ու Ազգին ազնվաբեն ծառայելու կրակը, առաջնորդված սուրբ զգացումներով և կյանքի հերոսական ոգիով:

Մենք վստահ ենք, րե այս սերմերը պարտա հող գտան Ձեր հոգիներեն ներս, ինչպես մեր Փրկչի սերմնացանի առակին մեջ, և արդյունքը պիտի ըլլա մեկի դեմ երեսուն, վարսուն և հարյուր:

Դուք, սիրելի՛ վարդապետներ, բախտավոր սերունդ եք, եկաք նիշտ տուններ, Ձեր ձեռներուն մեջ առնելու Նկեղեցական իշխանության զավագներ, շատ երիտասարդ հասակի մը մեջ: Տարբեր պայմաններում մեջ, նման իշխանություն Ձեզ պիտի վստահվե՞ր հավանաբար հինգ-տասը տարի հետո, բայց այժմ Մենք ստիպված ենք այդ տարիներուն չսպասելու և Ձեզ հանձնելու մեր դարավոր Ս. Նկեղեցվո հակառակորդ:

Այս իրողության մեջ, Դուք պիտի կարենա՞ք գտնել Ձեր փառքը կամ դժբախտությունը: Ձեր դժբախտությունը՝ երե Ձեզ վստահված գործին մեջ ձախողի՞ք և հուսախար ընե՞ք Նկեղեցին և զՄեզ: Ձեր փառքը՝ երե Ձեր գործը կատարե՞ք պատվով և շինարար արդյուններով: Աշխատանքը Ձեզ պիտի ազնվացնե, Ձեզ պիտի բարձրացնե, Ձեզ պիտի փառավորե:

Մենք, հավատքի վերածննդի այս օրերուն, «բարտե պատերազմ»-ը սկսած ենք մղել մեր հուսացյալ ժողովրդի ծոցին մեջ: Այս օրերեն և այստեղեն կսկսի նոր շրջան մը մեր Նկեղեցական պատմության մեջ: Դուք, որպես Մեր գործակիցներ, Մեզ հետ միա-

սին վկաները պիտի ըլլաք Մեր հաղթանակին, և օր մը հպարտությամբ պիտի հիշե՞ք, րե Դուք ևս ներկա էիք այստեղ, այս նակատամարտին, և մարտակից էիք Մեզ:

Ձեր կյանքի գործերով Դուք պիտի կարողանա՞ք Ձեր անունները կապել շինարար ու ստեղծարար, աստվածասեր ու ազգօգուտ գործերու, որպես մշակներ առանց ամբոն: Ճանապարհը բաց է Ձեր առաջ. վերցուցե՛ք Ձեր խաչը և հետևեցե՛ք Մեզ:

Բայց զիտե՞ք, որ Մենք Ձեզ չենք խոստանար ոչ ոսկի, ոչ արծաթ, ոչ հանգստավետ կյանք, ոչ իշխանություն, ոչ մեծարանք և ոչ ալ փառք: Մենք ոչինչ կխոստանանք Ձեզ, բայց ոչինչ խոստանալով ամեն բան կխոստանանք այնպես, ինչպես մեծ առաքյալը Պողոս ոչինչ ուներ, բայց ամեն բան ուներ:

Մենք նաև այսուհետև պիտի հետևե՞նք Ձեր ֆայլերուն նույն ուշադրությամբ, նույն գուրգուրանքով, նույն պահանջկոտությամբ և շեմապես պիտի աղոթենք, որ Տերը անցնե՞ն Ձեր շնորհները, գորացնե Ձեր սրտերը և ըլլա Ձեզ միշտ հովանի:

«Հոգի բարի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի առաջնորդեցե՛ք զՁեզ և օրհնութիւն աստուածային եղիցի ընդ Ձեզ այժմ և միշտ, ամէն»:

Վեհափառ Հայրապետի այս ղեղեցիկ խրատականը լսում էին նորընծա վարդապետները, խորունկ ուշադրությամբ, հուզումով և իրենց սրտում մի աստիճան ևս խորանում էր Հայաստանյայց Առաքելական Նկեղեցուն առանց սակարկության նվիրաբերվելու զգացումը:

Վեհափառ Հայրապետը Իր եկեղեցական շրախմբով առաջնորդվում է Վեհաբան, ուր վարդապետները ընդունում են միաբանության շնորհավորանքներն ու բարեմաղթությունները:

Ապա հանուն նորընծա վարդապետների, երախտագիտության և շնորհակալության սրտագին ու որդիական խոսք է ասում հոգեշնորհ Տ. Պարգև վարդապետը:

«Երբ տասնմեկ տարի առաջ նորարաց Հոգևոր Ճեմարանն ընդունվելու համար Մայր Աթոռի դարբասներից առաջին անգամ ներս մտանք և տեսանք քրիստոնեության հինավուրց տաճարներից մեկի՝ Ս. Էջմիածնի դեպի վեր խոյացող սլացիկ գմբեթը, դարերի և ժամանակների հարվածներից մաշված և խնկի ծխից սևացած նրա սրբատաշ քարերը, ազոտ պատկերացում ունեինք նրա կատարած ղերի մասին Հայ Նկեղեցու և հայ ժողովրդի պատմության մեջ:

Ճեմարանի ուսանողների հավաքույթներից մեկում, երջանկահիշատակ հայրենասեր Կաթողիկոս Դևոք Ձ-ը մի անգամ ասաց. «Դուք

այստեղ եկել եք ծառայելու և նվիրվելու բոլոր քրիստոնյա եկեղեցիների մեջ ծաղիկ հանգիստացող, ուրույն բուրմունք և հոտ ունեցող Հայոց Առաքելական Ս. Եկեղեցուն: Ձեր մեջ առ այժմ պահպանում են այդ եկեղեցին ճանաչելու և գնահատելու համար համապատասխան գիտելիքները: Հենց որ այդ բուրմունքը ստանաք, վստահ եմ, որ կսիրեք նրան, իսկ եթե մեկ անգամ սիրեցիք, այլևս չեք կարող բաժանվել նրանից, ուր էլ որ լինեք»:

Արդարև, Ճեմարանում անցկացրած ուսանողական տարիներին ճանաչեցինք ու սիրեցինք Հայ Եկեղեցին, ըմբռնեցինք նրա ուղղափառ դավանությունը, ծանոթացանք նրա հայրենասեր և նահատակ զավակների պատմության հետ, որոնք ջերմ հավատքի զգացմունքը սրտներում, որպես զաղափարի և հավատի անմահ վկաներ, ոգևորել են մեզ և առաջնորդել նախնայաց վսեմ՝ իղեալների շավղով:

Մենք հասկացանք, որ Հայ Եկեղեցուն նվիրված մեր խնկելի նախնիք քրիստոնեության հեղուկուն հազած, եղբայրական սիրո ոսկեշող ծիրանին ձգած, ազատության գաղափարներով սպառազեն, հավատով և դրշով զինված, մաքառեցին ամեն տեսակի վտանգների դեմ և ապահովեցին ինքնուրույն գոյությունը և ինքնատիպ մշակույթը:

Որքան խորը թափանցեցինք Հայ Եկեղեցու պատմության մեջ, այնքան ավելի սիրեցինք նրան, ավելի կապվեցինք նրա հետ և որոշեցինք ծառայել Հայ Եկեղեցուն, այինդ պահել նրա դավանությունը, ուղղափառությունը, հայրապետահաստատ կարգն ու կանոնը, ավանդությունները, ծիսակատարությունները և դարերի խորքից եկող, հայ եկեղեցականին հատուկ հայրենասիրությունը և նվիրվածությունը Հայրենիքին:

Վեհափառ Տե՛ր, հավատարիմ մեր ուսուցիչ՝ Հայ Եկեղեցուն ծառայելու ուխտին, հոգևոր կոչում ընդունեցինք:

Այսօր մեզ համար բխտավոր օր է, այն պատճառով, որ մեզ մասնավոր վարդապետության աստիճանի արժանացրեց Ձերդ Վեհափառությունն անձամբ. այս հանգամանքը պատահական չէ. Դուք, տոգորված Ձեր նախորդների եկեղեցասիրական, հայրենասիրական, շինարար ոգով, և ամենից կարեվոր՝ Մայր Աթոռի, Լուսո խորան Ս. Էջմիածնի բարգավաճման և ծաղկման գործով, հատուկ հայրական հոգատարություն, սեր և գուրգուրանք եք ցույց տալիս երիտասարդ միաբանների վրա՝ որպես Ձեր հարազատ որդիների վրա:

Այժմ, երբ շրջապատված եք Ձեր յոթը երիտասարդ վարդապետ որդիներով, մենք

վստահ ենք, որ Ձեր հոգին մեծ հրճվանք է ապրում: Այս խորհրդավոր րոպեին մենք հավատացած ենք, որ այստեղ, մեզ հետ է նաև երջանկահիշատակ Գևորգ Զ Կաթողիկոսի հոգին. նա էլ մեծ հրճվանքի մեջ է, տեսնելով իր երազների իրականացումը՝ երիտասարդ, ճեմարանավարտ վեղարավորների ներկայությունը Վեհարանում, ինչպես և իր հոգևոր զավակների նկատմամբ ցուցաբերված այնքան անկեղծ սերը և գուրգուրանքը իր արժանավոր հաջորդի՝ Ձերդ Վեհափառության կողմից:

Որդիական սիրով և խոնարհությամբ մեր խորին շնորհակալությունն ենք հայտնում Ձերդ Վեհափառությանը՝ այս բարձր և պատասխանատու շնորհաբաշխության համար: Թո՛ղ Տե՛րը անստան պահի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը:

Թո՛ղ Տե՛րը գորավիպ լինի Ձերդ Վեհափառության ազգանվեր ծրագրերի իրագործմանը, և առողջություն, ուժ և կարողություն պարգևի, որպեսզի Ս. Գրիգոր Լուսավորչի կանթեղը միշտ անմար մնա Հայոց աշխարհի երկնակամարում:

Նորընծա վարդապետներին շնորհավորեցին և սրտագին բարեմաղթություններ կատարեցին նաև գերաշնորհ Տ. Նիկիե արքեպիսկոպոս Տերտեյանը, գերաշնորհ Տ. Սիրոն արքեպիսկոպոս Մանուկյանը և բարձրապատիվ Տ. Շահն վարդապետ Աճեմյանը:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը, հանուն իր հավատացյալ ընթերցողների, շնորհավորում է մեր նորընծա վարդապետներին, մաղթելով նրանց կարողություն և ուժ իրենց հետագա ազգային-եկեղեցական գործունեության ճանապարհին:

ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՊԱՐԳԵՎ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԳԻՎՈՐԳՅԱՆԸ ծնվել է 1925 թվականին, պատմական Վայոց Ձոր գավառի (այժմ՝ Ազիզբեկովի շրջան) Նոնգիս գյուղում: 1945 թվականին ընդունվում է Հոգևոր Ճեմարան և ավարտելով դասարանական և լսարանական րաժինները, 1949 թվականին ձեռնադրվում է սարկավագ: 1951—1954 թվականներին սովորում է Մոսկվայի Հոգևոր Ճեմարանում, 1954 թվականի սեպտեմբերի 12-ին ձեռնադրվում է կուսակրոն քահանա՝ Նրա վարդապետական ավարտաճանձն է «Հովսեփ արքեպիսկոպոս Արղուիյանը և հայ-ոստական հարաբերությունները 19-րդ դարի առաջին քառորդում»: Տ. Պարգև վարդապետն այժմ վարում է Մոսկվայի հայոց նորաբաց Ս. Հարություն եկեղեցու հովվությունը:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՎԱՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԳԱ-
ԼԱՄԴԱՐՑԱՆԸ** ծնվել է 1928 թվականին
պատմական Անախոր քաղաքի մոտ, Միջ-
երկրական ծովի ափին, Քեսապի շրջանի
Գալատուրան գյուղում: 1943 թվականին
ընդունվում է Անթիլիասի Գյուլեմաներ: 1946
թվականին ներգաղթում է Հայրենիք և ըն-
դունվում Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը:
1950 թվականին ավարտելով Ճեմարանը,
ձեռնադրվում է սարկավագ: 1951 թվակա-
նին ուղարկվում է Մոսկվա՝ սովորելու Հո-
գևոր Ճեմարանում: 1954 թվականի սեպ-
տեմբերի 12-ին ձեռնադրվում է կուսակրոն
քահանա: Հայր Վահանի վարդապետական
ավարտաճառն է «Հայ-կաթոլիկ հարաբերու-
թյունները 18-րդ դարում»: Տ. Վահան վար-
դապետը այժմ վարում է վրահայոց թեմի
առաջնորդական փոխանորդի պաշտոնը:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ԵՂԻՇԵ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐ-
ԳԼՍՑԱՆԸ** ծնվել է 1929 թվականին Էջմիա-
ծնում: 1945 թվականին Հոգևոր Ճեմարան
ընդունվող առաջին սաներից մեկն է լինում:
Ավարտելով Ճեմարանը, նա 1951 թվականին
ձեռնադրվում է սարկավագ: Նույն թվակա-
նին երջանկահիշատակ Տ. Գևորգ Զ Կաթո-
լիկոսի կարգադրությամբ ուղարկվում է
Մոսկվա սովորելու նա կուսակրոն քա-
հանա է ձեռնադրվում 1954 թվականին: Ե-
ղիշե վարդապետի ավարտաճառն է «1836
թվի Պոլոժենիան», Այժմ նա վարում է Մայր
Աթոռում լուսարարապետության փոխանոր-
դությունը:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՀԱՅՐԻԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ Ա-
ՎԵՏԻՍՏԱՆԸ** ծնվել է 1928 թվականին Աշ-
տարակի շրջանի Ուջան գյուղում: 1950
թվականին Երևանի համալսարանի Ֆիլոսո-
ֆիական ֆակուլտետի 2-րդ կուրսից անց-
նում է Հոգևոր Ճեմարան: 1952 թվականին
ձեռնադրվում է սարկավագ և ուղարկվում
Մոսկվա իր ուսումը շարունակելու: 1954
թվականի նոյեմբերի տոնին, իր մյուս
ընկերների հետ, ձեռնադրվում է արեղա: Տ.
Հայրիկ վարդապետի ավարտաճառն է «Սի-
մեոն Կաթողիկոս Նրևանցին և հայ-ռուս
հարաբերությունները 18-րդ դարում»: Այժմ
Տ. Հայրիկ վարդապետը վարում է Նոր-
Նախիջևանի և Հյուսիսային Կովկասի թեմի
առաջնորդական փոխանորդությունը:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՊԵ-
ՏԻՅԱՆԸ** ծնվել է 1927 թվականին Կահի-
րում (Եգիպտոս): Որոշ ժամանակ Գա-
լուստյան վարժարանում դրաղվում է ու-
սուցչությամբ: 1948 թվականին ներգաղթում
է Հայրենիք: 1949 թվականին ընդունվում է
Հոգևոր Ճեմարան և ավարտելով այն ձեռ-
նադրվում է սարկավագ ու աշխատում որ-
պես ուսուցիչ Հոգևոր Ճեմարանում: 1955
թվականի հունվարին նա ձեռնադրվում է
կուսակրոն քահանա: Տ. Մուշեղ վարդապե-
տի ավարտաճառն է «Երեք տիեզերական
ձողովները և Հայոց Եկեղեցին»: Այժմ նա
Մայր Աթոռում վարում է դրաղարանապետի
և դարբասընկալի պաշտոնները:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՏԻՐԱՅՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏ
ՄԱՐՏԻԿՑԱՆԸ** ծնվել է 1930 թվականին Բեյ-
րութում, 1944 թվականին ընդունվում է Երու-
սաղեմի Ժառանգավորաց վարժարանը, որ-
տեղ սովորում է մինչև 1947 թվականը՝ Հայ-
րենիք վերադառնալը: 1948 թվականին Երե-
վանի Օտար ընդունելի ինստիտուտից անց-
նում է Հոգևոր Ճեմարան: 1952 թվականին
ավարտելով Ճեմարանը սարկավագ է ձեռ-
նադրվում: 1955 թվականի ապրիլին՝ կուսա-
կրոն քահանա: Տ. Տիրայր վարդապետի ա-
վարտաճառն է «Հայաստանյայց Առաքելա-
կան Եկեղեցին և նրա դերը ազգապահպան-
ման գործում»: Այժմ նա վարում է Աղբյուրանի
և Թուրքեստանի թեմի առաջնորդական փո-
խանորդի պաշտոնը:

**ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՆ-
ԲԱՐՑԱՆԸ** ծնվել է 1929 թվականին Մուսա-
լեոան Վազրի գյուղում: 1944 թվականին նա
ընդունվել է Երուսաղեմի Ժառանգավորաց
վարժարանը, որի դասարանական ընթացքի
ավարտում է 1947 թվականին և ներգաղթե-
լով Հայրենիք, ընդունվում Հոգևոր Ճեմա-
րան: 1951 թվականին նա ձեռնադրվում է
սարկավագ: 1956 թվականի հունվարին՝
կուսակրոն քահանա: Տ. Մեսրոպ վարդա-
պետի ավարտաճառն է «Մայր Աթոռ Ս. Էջ-
միածնի և Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկո-
սությանց փոխհարաբերությունները սկզբ-
րից մինչև մեր օրերը»: Այժմ Տ. Մեսրոպ
վարդապետը նշանակվել է Վեհափառ Հայ-
րապետի գաղազանակիր, Հոգևոր Ճեմարա-
նի փոխ-տեսուչ և «Էջմիածին» մամուլի
բարտուղար:

